

Каенсар авыл жирлеге Советы

КАРАР

30 ноябрь 2021 ел.

№ 34

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Каенсар авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне
раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенәң 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлдәгә 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Каенсар авыл жирлеге Уставы нигезендә Каенсар авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Каенсар авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында кушып бирелә торган Нигезләмәне расларга.

2. Өлеге карар, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Каенсар авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәнең 5 бүлегендәгә нигезләмәләрдән тыш, ул рәсми басылып чыккан көннән дә соңга калмыйча, эмма 2022 елның 1 гыйнварыннан иртәрәк түгел, үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Каенсар авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәнең 5 бүлегендәгә Нигезләмәләр 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.

3. Өлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында www.pravo.tatarstan.ru адресы буенча, махсус мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга, шулай ук «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Жирлек башлыгы:

И.А.Мифтахов

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Каенсар авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Өлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Каенсар авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – төзекләнדרү өлкәсендә контроль).

1.2. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль предмети булып, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданныр (алга таба – контроль үткәрелә торган затлар) тарафыннан Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Каенсар авыл жирлеген төзекләнדרү кагыйдәләрен (алга таба – Төзекләнדרү кагыйдәләре), инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән файдалану мөмкинлеген тәмин итүгә карата таләпләрне (алга таба – мәжбүри таләпләр) үтәү тора.

1.3. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль Каенсар авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет, жирлек) тарафыннан башкарыла.

1.4. Башкарма комитетның төзекләнדרү өлкәсендә контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфай затлары – *Каенсар авыл эңирлеге башлыгы һәм Башкарма комитет секретаре (алга таба – контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфай затлар)*. Күрсәтелгән вазыйфай затларның вазыйфай бурычларына аларның вазыйфай инструкциясе нигезендә төзекләнדרү өлкәсендә контрольлек итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә, төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфай затлар хокукы, бурычлы һәм җаваплылык тотта.

1.5. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль үткәрү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәрү белән бәйлә мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет түбәндәгеләрне үз эченә алган төзекләнדרү Кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тотта:

1) якын-тирә территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) төзекләнדרү элементларын һәм объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән түбәндәге таләпләр:

- халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәданият, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле үтеп керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру буенча;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләренә, корылмаларның, биналарның, төзелмәләренә, корылмаларның башка стеналарының, шулай ук төзекләнדרүенә һәм җәмәгать урыннарының башка элементларының фасадларын карап тоту буенча;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләрне, язуларны карап тоту буенча;

- Татарстан Республикасының норматив хокукый актларында һәм төзекләнדרү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибе нигезендә бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

- жир эшләрен башкару чорында биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле үтеп керүне, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәмин итү, җәяүлеләренә, шул исәптән инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә иминлеген һәм җәяүле юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү буенча;

- транспорт чараларын газонда яки транспорт чараларын урнаштыру төзеклөндөрү кагыйдөлөрө белән чиклэнгән башка яшеллөндөрелгән яки рекреацион территориядә урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонтлау вакытында, йөк ташыганда яки төзелеш майданнарыннан чыкканда (тент яисә каплау булмау нәтижәсендә) транспорт чаралары тарафыннан гомуми файдалану территорияләренең пычрануына юл куймау буенча да;

3) кышкы чорда жирлек территориясен жыештыру, шул исәптән кардан, боз өстенә чыккан судан, биналарның, корылмаларның түбәләрен боз сөңгеләреннән чистарту буенча чаралар үткөрүне контрольдә тоту буенча мәжбүри таләпләр;

4) жәйге чорда жирлек территориясен жыештыру буенча, шул исәптән карантинга куелган, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, алар күпләп үскән урыннарны бетерү буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп, мәжбүри таләпләр;

5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янғын куркыныгчысызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел утыртмаларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән кисү билетлары (порубочный билет) һәм (яки) рөхсәт нигезендә агач һәм куакларны алу (снос), күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (күчереп утыртуга рөхсәт, кисү билеты) төзеклөндөрү кагыйдөлөрө белән билгелэнгән очрактарда бирелергә тиеш булса);

8) каты коммуналь калдыкларны туплау буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзеклөндөрү кагыйдөлөрө белән каралган башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турында мәжбүри таләпләр.

Башкарма комитет контроль үткөрүгә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үз компетенцияләре чикләрендә бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләренең үтәлешен контрольдә тота.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзеклөндөрү элементлары дигәндә декоратив, техник, планировка, конструктив жайланмалар, яшеллөндөрү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәлеш элементлары, шул исәптән биналарның, корылмаларның, төзелмәләренең фасадларының, кече архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган корылмалар һәм төзелмәләр, территорияне төзеклөндөрүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган мәгълүмат щитлары һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзеклөндөрү объектлары дигәндә төзеклөндөрү эшчәнлегә гамәлгә ашырыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торақ районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнэгать районнары), гражданның бакчачылык, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләрен урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, проездлар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, авышлыклар, трактлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннарны йөртү өчен майданчыклар;

6) транспорт туктап тору урыны (парковкалар) (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Киртәләү жайланмалары дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик һәм декоратив киртәләр (коймалар) аңлана.

1.8. Төзеклөндөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда бәяләү һәм куркынычлар (риск) белән идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргә зыяюгалту) китерү куркынычларын профилактикалау

2.1. Башкарма комитет төзеклэндерү өлкәсендә шул исәптән профилактик чаралар үткәру юлы белән дә контрольлек итә.

2.2. Профилактик чаралар контроль үткәруелә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргә зыян (югалту) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне, аларны үтәү ысулларын контроль үткәруелә торган затларга житкерү максатларында Башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзеклэндерү өлкәсендә контрольне тормышка ашырганда зыян (югалту) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәру контроль чаралар үткәругә карата өстенлекле булып тора.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланган закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргә зыян (югалту) китерү куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар үткәруеләргә мөмкин.

Профилактик чаралар үткәргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргә зыян (югалту) китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян (югалту) китерелүе ачыкланган очракта, төзеклэндерү өлкәсендә контроль үткәругә вәкаләтле вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән жирлек башлыгына, контроль чаралар үткәру турында карар кабул итү өчен, үткәруелгән профилактик визит турында хисап рәвешендә мәгълүмат жибәрә.

2.5. Башкарма комитет тарафыннан төзеклэндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә түбәндәге профилактик чаралар уздырылырга мөмкин:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) консультация бирү.

2.6. Мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча тиешле мәгълүматларны «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында (алга таба – районның рәсми сайты) контрольлек эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлектә керү районның рәсми сайтының төп (төп) битеннән булырга тиеш), массакүләм мәгълүмат чараларында урнаштыру юлы белән, контроль үткәруелә торган затларның дәүләт мәгълүмат системаларында шәхси кабинетлары аша (алар булганда) һәм башка формаларда Башкарма комитет тарафыннан башкарыла.

Башкарма комитет районның рәсми сайтындагы контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган мәгълүматларны урнаштырырга һәм актуаль хәлдә тотарга бурычлы.

Башкарма комитет шулай ук жирлек халкына жыелышлада һәм гражданнар конференцияләрендә контроль объектларына куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итәргә хоуклы.

2.7. Контроль үткәруелә торган затларга консультация бирү телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхсэн кабул итү яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткәру барышында контроль үткәругә вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхсэн кабул итү жирлек башлыгы һәм (яки) контроль үткәругә вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан башкарыла. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатъләр турында мәгълүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация телдән яки язма формада түбәндәге мәсьәләләр буенча үткәрелә:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контроль үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына)

шикаять биру тәртибе;

4) үтәлешләрен бәяләү Башкарма комитет тарафыннан контроль чаралар кысаларында гамәлгә ашырыла торган мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукый актлар (аларның аерымы нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контроль үткәрелә торган затларга телдән консультация биру шулай ук жыельшларда һәм гражданнар конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.8. Язма рәвештә консультация биру контроль үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан түбәндәге очрақларда башкарыла:

1) контроль үткәрелә торган зат тарафыннан консультация мәсьәләләре буенча язмага җавап биру турында язмага сорату бирлегән;

2) консультацияләр вакытында куелган сорауларга телдән җавап биру мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга җавап биру өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

Консультация биргәндә контроль үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай заты Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлегенә чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация биру барышында конкрет контроль чарасын, контроль үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай затларның карарларын һәм (яки) гамәлләрен, контроль чарада катнашучыларның башка гамәлләрен бәяләгән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләрен үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында контроль үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай затка билгеле булган мәгълүмат Башкарма комитет тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контроль үткәрелә торган затны бәяләү максатларында кулланыла алмый.

Контроль үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан консультацияләренә исәпкә алу журналлы алып барыла.

Башкарма комитетка контроль үткәрелә торган затлардан һәм аларның вәкилләреннән биш һәм аннан күбрәк мөрәҗәгать кәргән очрақта, консультация биру районның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә авыл жирлегенә башлыгы яки контроль үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай зат кул куйган язма аңлатма урнаштыру юлы белән башкарыла.

3. Контроль чаралар һәм контроль гамәлләр башкару

3.1. Башкарма комитет тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда күрсәтелгән чаралар кысаларында түбәндәге контроль чаралар һәм контроль гамәлләр үткәрелергә мөмкин:

а) инспекция визиты (карау, сораштыру, мәжбүри таләпләр нигезендә контроль үткәрелә торган зат (аның филиаллары, вәкилләкләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып бара торган) урында булырга тиеш булган документларны таләп итү, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшереп чыгу (обследование) юлы белән);

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язмага аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

3) документар тикшерү (язмага аңлатмалар алу, документлар таләп итү, экспертизалар юлы белән);

4) күчмә (урынга барып) тикшерү (карау, сораштыру, язмага аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турында мәгълүматларны, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контроль үткәрелә торган

затлар тарафыннан бирелә торган мәгълүматларны, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» челтәреннән алынган мәгълүматларны, һәркем өчен ачык булган мәгълүматларны, шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнең автоматик режимында эшләүче техник чараларын кулланып алынган мәгълүматларны жыю, анализлаудан гыйбарәт;

е) күчмә тикшереп чыгу (карау, инструменталь тикшереп чыгу (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза юлы белән).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү – Башкарма комитет тарафыннан контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлек итмичә уздырыла.

3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. Контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлектә үткәрелә торган контроль чаралар уздыру өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) гражданныр һәм оешмалардан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мөрәжәгатьләр (гаризалар) кергәндә Башкарма комитетта зыян (югалту) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы, шулай ук контроль чаралар үткәрү нәтижәсендә, үзара хезмәттәшлектән башка контроль чараларны, шул исәптән контрольдә тотылучы бүтән затларга карата үткәрелә торган чараларны да кертеп, мондый мәгълүматлар алу;

2) Россия Федерациясе Президентының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контроль үткәрелә торган затларга карата контроль чаралар үткәрү турында күрсәтмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренәң үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очраklarын бетерү турында күрсәтмәнеүтәү срогы чыгу – контроль үткәрелә торган зат тарафыннан аңа бирелгән күрсәтмә белән бирелгән каралган документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки тапшырылган документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаган очракта.

3.5. Контроль үткәрелә торган зат белән үзара хезмәттәшлектә үткәрелә торган контроль чаралар Башкарма комитетның контроль чарасы үткәрү турындагы күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

3.6. Зыян (югалту) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләр нигезендә контроль чара үткәрү турында Башкарма комитет боерыгы кабул ителгән очракта, контроль чара үткәрү турында мондый боерык төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай затның дәлилле гаризасы (представление) нигезендә кабул ителә.

3.7. Контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлектән башка үткәрелә торган контроль чаралар, жирлек башлыгы биреме, Башкарма комитетның эш планындагы биремнәр нигезендә, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очраklarда контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан уздырыла.

3.8. Гражданнырга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада Башкарма комитет түләүсез нигездә бүтән органнардан яки күрсәтелгән органнарга караган

оешмалардан алар карамагында булган документларны һәм (яки) белешмәләрне ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлегенә, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясенең Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боекыгы белән расланган дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан әлегә документлар һәм (яки) мәгълүмат алар карамагында булган башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яисә дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргәндә ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында сорагыла һәм алына торган документлар һәм (яки) мәгълүматлар исемлегенә белән, шулай ук контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда әлегә документлар һәм (яки) белешмәләр алар карамагында булган бүтән органнардан яисә күрсәтелгән органнарга караган оешмалардан дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда алына торган «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» Россия Федерациясенең Хөкүмәтенең 2001 елның 6 мартындагы 338 номерлы карары белән расланган ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында документлар һәм (яки) белешмәләр биру Кагыйдәләре белән билгеләнгән.

3.10. Контроль үткәрелә торган затлар булган шәхси эшмәкәр, граждән Башкарма комитетка контроль чарасы үткәргәндә була алмаулары турында мәгълүмат бирергә хокуклы булган, шунның нәтижәсендә тикшерү чарасын үткәрү башкарма комитет тарафыннан шәхси эшмәкәрнең, гражданның администрациягә әлегә мөрәжәгатьне юллавына сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка (әмма 20 көннән дә артык түгел) күчәрелү очрагына бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү дә керә:

1) контроль үткәрелә торган затның яисә аның вәкиленең булмавы, контроль үткәрелә торган затка тиешле рәвештә контроль чара үткәрү турында хәбәр ителгән булса, төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргүгә вәкаләтле вазыйфай затка контроль чарасы үткәргәндә мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә комачауламый;

2) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүнең яисә фактта зыян китерүнең турыдан-туры янавы билгеләре булмау;

3) контроль чара үткәргәндә контроль үткәрелә торган затның булмавына житди сәбәпләр (контроль үткәрелә торган затның авыруы, аның командировкада булуы һ.б.) бар.

3.11. Күчмә тикшерү үткәрү вакыты 10 эш көненнән дә артырга тиеш түгел.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү уздыру барышында хезмәттәшлекнең гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгаттән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгаттән арта алмый.

Россия Федерациясенен берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы Оешмага карата күчмә тикшерүне үткәрү вакыты һәр филиал, вәкиллек, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Контроль чараларны уздыруның барлык очракларында да контроль үткәргүгә вәкаләтле вазыйфай затлар һәм контроль үткәргүгә жәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү (бозу) дәлилләрен беркетү өчен контроль үткәргүгә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан фотога төшерү, аудио- һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеоязмалар, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турындагы мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чарасы нәтижәләренә контроль үткәрелә торган затның мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфай затларга жаваплылыкка тарту мәсьәләсен карау өчен мәгълүмат жиберү һәм (яки) Башкарма комитет тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм

муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану керә.

3.14. Контроль үткәремә торган зат белән үзара бәйләнешне күздә тоты торган контроль чара тәмамланганнан соң, контроль чара акты төзелә. Мондый чара үткәреү нәтижеләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган бозуларны контроль чара тәмамланганчы бетергән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуга дәлил булган документлар, башка материаллар актка теркәлергә тиеш. Контроль чараларын үткәргәндә тутырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәреү көнендә контроль чара үткәреү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты прокуратура органнарына Контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры ярдәмендә турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң жиберелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат Контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контроль үткәремә торган затларга контроль үткәреүгә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләре һәм кабул итә торган карарлары турында хәбәр итү Контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында әлеге гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләр урнаштыру юлы белән, шулай ук мәгълүматларны дәүләти һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон формада башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура аша, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да контроль үткәремә торган затларга житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкармаучы, контроль үткәремә торган зат булып торучы граждандә контроль үткәреүгә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләре һәм кабул итә торган карарлары турында, ул документларны кәгазь чыганакта алырга кирәклегә турында Башкарма комитет адресына хәбәрнамә жибергән яисә Башкарма комитетта контроль үткәремә торган затның электрон почта адресы турында мәгълүмат һәм аңа документларны электрон рәвештә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша жиберү мөмкинлегә булмаган (әгәр затның Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яки Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узуны төгәлләмәсә) очракта, документларны кәгазьдә тапшыру юлы белән хәбәр ителә. Күрсәтелгән гражданин Башкарма комитетка документларны кәгазь чыганакта жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контроль үткәремә торган затка контроль үткәремә вәкаләтле вазыйфай затлар башкара торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү, Башкарма комитет тарафыннан контроль үткәремә торган затка документлар һәм белешмәләр жиберү, контроль үткәремә торган затка электрон формада яки контроль үткәремә торган зат соратуы буенча хәбәр итү мөмкинлегә булмаган очракта, почта элементсен кулланып, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.17. Актта бәян ителгән фактлар һәм нәтижеләр белән килешмәгән очракта, контроль үткәремә торган зат «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 39-40 статьяларында һәм әлеге Нигезләмәнең 4 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять жиберергә хокуклы.

3.18. Контроль чара үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр Контроль (күзәтчелек) чараларның Бердәм реестрына кертелә. контроль үткәреүгә вәкаләтле вазыйфай зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр

бирергә, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокуклы.

3.19. Контроль чара үткәргәндә контроль үткәреп торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә Башкарма комитет (контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфай зат) түбәндәгеләне башкарырга бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контроль үткәреп торган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында һәм (яисә) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүне булдырмау чаралары үткәру турында күрсәтмә бирергә;

2) контроль чара барышында төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы граждан, оешманың эшчәнлегә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүнең турыдан-туры куркынычын тудыруы яисә мондый зыян (югалту) китерелгәнлегә ачыкланган очракта, саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүне булдырмау яисә аны китерүне туктату буенча һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы янау булу һәм аны булдырмау ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән гражданнарға, оешмаларға мәгълүмат житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә;

3) контроль чара барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, үз компетенциясе нигезендә яисә гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә тиешле вәкаләтләре булганда, тиешле мәгълүматны дәүләт органына жибәрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне контрольдә тотуны гамәлгә ашыру, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә ихтимал булган зыян (югалту) китерүне булдырмау буенча чаралар күрергә, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән хәтта судка мөрәжәгать итү дә булырга мөмкин;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлтелгән башка чаралар үткәру турында мәсьәләне карарга.

3.20. Контроль үткәргәчә вазыйфай затлар, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә хезмәттәшлек ителәр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларындагы контроль чара барышында Россия Федерациясе законнары белән административ һәм башка җаваплылык каралган законнар таләпләрен бозу ачыкланган очракта, контроль чара актында ачыкланган бозу билгеләре турында мәгълүмат күрсәтелә. Контроль үткәргәчә вәкаләтле вазыйфай затлар әлегә актның күчәрмәсен тиешле җаваплылыкка тартуга вәкаләтле хакимият органына юллыйлар.

4. Башкарма комитет карарларына, төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәчә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

4.1. Башкарма комитет карарларына, контроль үткәргәчә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

4.2. Башкарма комитет карарларына, контроль үткәргәчә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләре (гамәл кылмаулары) судка кадәр шикаять бирү тәртибе кулланылмый.

5. Төзеклэндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре

5.1. Төзеклэндерү өлкәсендә контрольнең нәтижелелеген һәм эффектлылыгын бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Төзеклэндерү өлкәсендә контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, контроль өчен индикатив күрсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.